

Prikaz radionice "IFLA GLOBAL VISION WORKSHOP"

Workshop review "IFLA GLOBAL VISION WORKSHOP"

Narcisa Rastoder, MA

Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, BiH
narcisa.rastoder@efsa.unsa.ba

U organizaciji IFLA-e (*International Federation of Library Associations*), u prostorijama Cité Internationale Universitaire de Paris, Maison du Cambodie, Paris, u periodu 14–16. maja 2018. godine održana je radionica "IFLA Global Vision Workshop". Kao predstavnik Asocijacije BAM, imala sam priliku prisustvovati i učestvovati u aktivnostima na radionici.

Radionici je prisustvovalo preko 40 učesnika iz 36 evropskih zemalja. Učesnici su bili predstavnici akademskih, javnih i specijalnih biblioteka te udruženja bibliotekara iz pojedinih zemalja.

Radionicu je pripremio i vodio IFLA-in projektni tim za projekat Global Vision, a sama radionica dio je globalne inicijative Global Vision Discussion pokrenute 2017. godine s ciljem uključivanja biblioteka iz cijelog svijeta radi kreiranja zajedničkih smjernica za djelovanje biblioteka u budućnosti. Inicijativa ima za cilj okupiti bibliotekare iz cijelog svijeta kako bi se istražila povezanost među bibliotekarima te predstavljanje ideja kako ta povezanost i saradnja može uticati na buduće djelovanje u smislu zadovoljavanja potreba korisnika, profesionalne i društvene zajednice i na kraju regije. Rezultat radionice je identifikacija ključnih zajedničkih karakteristika biblioteka, ali i ključnih prilika koje je neophodno iskoristiti kako bi biblioteke ostale bitan element svake društvene zajednice.

Tokom 2017. godine u okviru kampanje IFLA Global Vision održan je veliki broj sastanaka, 185 radionica u kojima je učestvovalo 190 zemalja, a online upitnik je popunilo oko 22.000 bibliotekara. IFLA Global Vision Summary – kao izvještaj o aktivnostima provedenim u 2017. godini, predstavljen je u martu 2018. godine i u njemu su identificirane ključne činjenice zajedničke za sve bibliotekare:

- *Globalno smo ujedinjeni u našim ciljevima i vrijednostima* – duboka posvećenost vrijednostima i ulogama biblioteka bez obzira na regiju, tip biblioteke, godine iskustva;
- *Moramo efektivno povezati globalne i lokalne aktivnosti* – priznavanje regionalnih zahtjeva i karakteristika od esencijalnog je značaja u ujedinjavanju bibliotečke zajednice s ciljem suočavanja s izazovima.

Pored navedenih ključnih činjenica, identificirane su zajedničke tendencije i nastojanja bibliotekara širom svijeta, među kojima su najvažnije 10 pobrojanih u nastavku:

- Posvećeni smo jednakom i besplatnom pristupu informacijama i znanju.
- Posvećeni smo podržavanju pismenosti, učenju i čitanju.
- Fokusirani smo na služenje zajednici.
- Prihvatamo digitalne tehnologije.
- Naše vođe uočavaju potrebu za jakim zagovaranjem.
- Finansiranje nam je jedan od najvećih izazova.
- Uviđamo potrebu za izgradnjom saradnje i partnerstava.
- Želimo manje birokratije, nefleksibilnosti i otpora prema promjenama.
- Čuvari smo svjetskog naslijeđa.
- Naši mladi profesionalci su posvećeni i žele biti vođe.

IFLA Global Vision Summary sadrži i 10 ključnih prilika koje bibliotekari moraju iskoristiti kako bi njihova uloga u društvu i zajednici bila prepoznata i vrednovana na pravi način. Ključne prilike zapravo predstavljaju aktivnosti koje bibliotekari moraju provesti, a to su:

- Biti šampioni intelektualnih sloboda,
- Inovirati naše tradicionalne uloge u digitalnom dobu,
- Bolje razumjeti potrebe zajednice i kreirati usluge koje će imati uticaj / biti vidljive i mjerljive,
- Pratiti stalne tehnološke promjene,
- Više i bolje zagovarati na svim nivoima,
- Omogućiti da naši *stakeholders* (*interesne skupine – finansijeri, osnivači, vlasnici*) razumiju našu vrijednost i uticaj,
- Razvijati saradnju,
- Suočiti se s postojećim strukturama i ponašanjem (prevazići pasivnost),
- Maksimizirati pristup svjetskom dokumentarnom naslijeđu,
- Mladim profesionalcima dati priliku da uče, razvijaju se i vode (know-how).

Prvog dana radionice svi učesnici raspoređeni su u 4 grupe, a svaka od grupa imala je predstavnika koji je ostalim učesnicima pojašnjavao dodijeljene zadatke. Vođa grupe kojoj sam ja pripala bila je Deborah Jacobs, direktor programa Global Libraries u okviru Bill & Melinda Gates Foundation.

Tokom radionice, pored grupnog rada na razvijanju akcionih planova za navedene mogućnosti, učesnici su imali priliku slušati inspirativne prezentacije, razmijeniti iskustva s kolegama, a sve s ciljem postizanja jake i globalno ujedinjene bibliotečke zajednice koja ima za cilj jačanje informacionog i inkluzivnog potencijala društva i zajednice.

U uvodnom dijelu, učesnicima je dobrodošlicu poželjela predstavnica Ministarstva kulture Francuske, sektora za biblioteke Valérie Bouissou, koja je pohvalila IFLA-inu inicijativu Global Vision. Bibliotekari Evrope trebaju isticati svoju važnost na bazi usluga i ponude koju pružaju, te njihovog entuzijazma da učine što više kako bi svako područje Evrope imalo najbolje mogućnosti za učenje, zaradu, inovacije i kreativnost. Francuska u ovom periodu razmatra revidiranje politika u oblasti bibliotekarstva te se očekuje da radionica poluči neke od mogućih preporuka za intenziviranje učešća biblioteka u jačanju potencijala društva.

Učesnicima se obratio i Franck Hurinville, predsjednik udruženja Comité français international bibliothèques et documentation (Cfibd).

Na radionici je promovirano zagovaranje za biblioteke na svim nivoima. S obzirom na specifičnost političke situacije u Evropi, zagovaranje za biblioteke nailazi na brojne izazove, ali i mogućnosti. Jedna od glavnih poruka radionice jest da je zapravo svaki bibliotekar – jedan zagovarač.

Vezano za trenutnu reformu autorskih prava u Evropi, generalni sekretar IFLA-e Gerald Leitner naglasio je da uspješna reforma zahtijeva jako partnerstvo između IFLA-e i udruženja bibliotekara iz cijele Evrope. Bibliotekari su ti koji trebaju lobirati najprije u svojoj zemlji, a tek nakon toga regionalno.

Učesnicima se obratila i aktuelna predsjednica IFLA-e Glòria Pérez-Salmerón, naglašavajući važnost zajedničkog djelovanja i saradnje bibliotekara iz cijelog svijeta.

Radni dio radionice za učesnike je podrazumijevao izradu plana aktivnosti za dodijeljene mogućnosti identificirane u IFLA Global Vision Report Summary. Svaka grupa imala je zadatak da izradi plan aktivnosti na regionalnom nivou i plan aktivnosti za svoju zemlju. Zajednički plan aktivnosti grupe predstavljen je na flipchartu, a za svaki pojedinačni plan, svaka od grupa je birala predstavnika koji je ostalim učesnicima izlagao pojedinosti akcionog plana.

Prvi dan radionice koji je po programu trajao od 9.00 do 18.00 sati, učesnici radionice radili su na planu aktivnosti za regiju i svoje zemlje za dvije od navedenih 10 mogućnosti identificiranih u IFLA Global Vision Report Summary. Grupa kojoj sam ja pripala dobila je zadatak da izradi planove aktivnosti za mogućnost br. 3 – “We need to understand community needs better and design services form impact”.

Drugog dana radionice učesnici su u periodu od 8.30 do 17.00 sati radili na akcionim planovima za preostale mogućnosti. Mojoj grupi pripao je zadatak izrade plana aktivnosti za mogućnost br. 6 – “We need to ensure stakeholders understand our value and impact”. Osim učešća u izradi plana, na kraju mi je pripao zadatak i da plan aktivnosti svoje grupe izložim i objasnim ostalim učesnicima.

Učesnici su, s obzirom na to da potiču iz različitih zemalja, planove pisali i izlagali na engleskom jeziku, a svim prisutnim podijeljeni su certifikati – potvrde o učešću u radionici.

Svi učesnici radionice imali su obavezu da u

svojim sredinama organiziraju radionicu na temu “How a united library field can tackle the challenges of the future – Ideas for actions” – Kako se ujedinjena bibliotečka zajednica može suočiti s izazovima budućnosti, te da izvještaj o održanoj radionici uz fotografije i spisak učesnika dostave IFLA Global Vision projektnom

timu. Rezultati i prijedlozi s održanih radionica koji će putem izvještaj biti dostavljeni IFLA-i bit će uvršteni u strategiju IFLA-e 2019 2024.

Više o inicijativi IFLA Global Vision na: <https://www.ifla.org/globalvision>.